

Číslo konania: KPUNR-2019/19230-3/66816/KRM
Nitra 23. 09. 2019

Krajský pamiatkový úrad Nitra (ďalej len „KPÚ Nitra“), podľa § 11 ods. 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) ako vecne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy a podľa § 9 ods. 5 citovaného zákona ako miestne príslušný orgán špecializovanej štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie

KPÚ Nitra podľa § 32 odseku 2 a 4 pamiatkového zákona po preskúmaní žiadosti, ktorú podalo dňa 26. 07. 2019 Mesto Nitra, Štefánikova trieda 60, Nitra, ktoré je podľa výpisu z listu vlastníctva č. 3681 vlastníkom časti národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „kultúrna pamiatka“), na Štefánikovej triede č. 50, parc. č. 2041, k. ú. Nitra, evidovanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „č. ÚZPF“) pod číslom 11871 ako kasáreň, parc. č. 2041, 2042, k. ú. Nitra, po zvážení všetkých zložiek, týkajúcich sa ochrany pamiatkového fondu, dospel k záveru, že navrhovaný zámer obnovy časti kultúrnej pamiatky kasáreň na Štefánikovej triede 50, parc. č. 2041 v k. ú. Nitra, v rozsahu:

- obnova exteriéru,
- obnova interiéru,
- obnova nádvoria,
- sanácia zavlhnutých konštrukcií,
- obnova podlah a dlažby,
- obnova okenných a dverných výplní,
- obnova strešných zvodov a žľabov,
- osadenie kazetových markíz,
- debarierizácia (osadenie premostenia, resp. plošiny z novostavby na paviac kultúrnej pamiatky, resp. vybudovanie výťahu),
- umiestnenie variabilných a mobilných prvkov zelene,
- vytvorenie stravovacích prevádzok v prízemí kultúrnej pamiatky s potrebou meniť dispozíciu existujúcich priestorov,

Je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný a pre prípravu a vykonanie tohto zámeru obnovy určuje nasledovné podmienky:

A. Pred začatím obnovy zabezpečiť:

I. Zameralenie existujúceho stavu kultúrnej pamiatky

II. Archívny výskum

1. V dostatočnom predstihu pred začatím prípravy obnovy zabezpečiť vykonanie archívneho výskumu, ktorého predmetom bude vyhodnotenie dostupnej archívnej dokumentácie.
2. Zabezpečiť vykonanie archívneho výskumu v dostatočnom predstihu pred vykonaním architektonicko-historického výskumu, ako jeho podstatného a neoddeliteľného predstužia.
3. Archívny výskum zamerať predovšetkým najmä na existenciu príp. pôvodnej historickej projektovej dokumentácie kasární, ale aj prípadných projektových dokumentácií súvisiacich so zmenami a adaptáciami objektu počas jeho existencie, a dokumentov, resp. materiálov, ktoré by mohli objasniť pôvodné architektonické, dispozičné, materiálové a povrchové riešenie a úpravy kasární a nádvorí a z obdobia výstavby, historické fotografie, a pod.
4. KPU Nitra požaduje okrem iných zdrojov preveriť najmä Štátny archív v Nitre, Archív Vojenského historického ústavu, Bratislava, ako aj Archív Vojenského ústavu a múzea MO - Vojenský archív, Budapešť (HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum - Hadtörténelmi levéltár és irattár) a pod..
5. Odovzdať kópiu tohto rozhodnutia spracovateľovi prípravnej dokumentácie archívneho výskumu ako podklad pre jej spracovanie.
6. Dokumentáciu archívneho výskumu predložiť spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska KPU Nitra na posúdenie a vydanie záväzného stanoviska.

III. Architektonicko - historický výskum:

1. Rozsah architektonicko - historického výskumu upresní KPU Nitra na základe výsledkov archívneho výskumu v záväznom stanovisku k prípravnej dokumentácii archívneho výskumu.
2. V rámci architektonicko - historického výskumu zohľadniť výsledky archívneho výskumu.
3. Odovzdať kópiu tohto rozhodnutia spracovateľovi prípravnej dokumentácie architektonicko-historického výskumu ako podklad pre jej spracovanie.
4. Architektonicko-historický výskum zamerať na preverenie, vyhodnotenie a zistenie stavu a rozsahu zachovaných pôvodných pamiatkovo-hodnotných konštrukcií a povrchových úprav v rámci exteriéru a interiéru – všetky interiérové a exteriérové povrchy, výplne otvorov (okná, dvere), architektonické a umelcko-remeselné prvky a detaily (dlažby, kamenne prvky, pôvodné historické technologické riešenia a prvky a pod.) a ich vyznačenie v rámci výkresovej dokumentácie (pôdorysy, pohľady, rezy), resp. v zameraní existujúceho stavu.
5. Súčasťou architektonicko-historického výskumu bude:
 - a) zameranie existujúceho stavu kultúrnej pamiatky (v prípade ak ním vlastník nedisponuje);
 - b) inventarizačný súpis a vyhodnotenie pamiatkovo hodnotných konštrukcií, prvkov a detailov, a ich zakreslenie a vyznačenie ich polohy v rámci zamerania existujúceho stavu;
 - c) špecifikácia predmetu ochrany a zadefinovanie a vyhodnotenie pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky;
 - d) sondážne zistenie a vyhodnotenie pôvodného dispozičného riešenia kasární (pôvodné nosné steny, priečky, otvory) a ich zakreslenie a vyznačenie v rámci pôdorysov jednotlivých podlaží v rámci zamerania existujúceho stavu;
 - e) vyhodnotenie sondážnych zistení pôvodného architektonického riešenia fasád, vyhodnotenie pôvodných, aj pamiatkovo - hodnotných okenných a dverných otvorov a výplní a ich vyznačenie v rámci zamerania existujúceho stavu (pôdorysy, aj pohľady);
 - f) pre zistenie pôvodného architektonického riešenia dverových fasád realizovať sondy pre zistenie zamurovaných ostiení, parapetov a nadpraží pôvodných otvorov;
 - g) sondážne zistenie a vyhodnotenie otvorov v rámci prejazdu;
 - h) sondážne zistenie existencie kaps po pôvodnom osadení brány a jej uzatváracom mechanizme v nadpraží brány;
 - i) sondážne zistenie a vyhodnotenie pôvodných povrchových úprav v rámci exteriéru a interiéru;
 - j) sondážne zistenie a vyhodnotenie zachovaných prímätných a hodnotných podláh a pojazdných a pochôdzných úprav v exteriéri a interieri kasárne a ich vyznačenie v zameraní existujúceho stavu;

- k) zistenie pôvodného konštrukčného riešenia stropov;
 l) zistenie pôvodného (prímärneho) architektonického výrazu a tvaru hlavíc komínov;
 m) sondážne zistenie a vyhodnotenie pôvodného architektonického riešenia prepojenia prízemnej arkádevej chodby vo vzťahu k nádvoriu a jeho materiálovej podstaty (sondážne preverenie existencie kamenných prvkov, resp. schodiskových stupňov, a pod.), v prípade, že sa sondážnym výskumom potvrdí existencia kamenných prvkov (napr. schodiskových stupňov), bude súčasťou aj vyhodnotenie stavu a rozsahu ich zachovania vrátane návrhu na obnovu kamenných prvkov.
 n) sondážne zistenie pôvodnej povrchovej (pochôdznej), pojazdovej) úpravy pásu chodníka a priestranstva pred hlavnou fasádou kasárne (zachytený na historickej fotografii), pred uličnými fasádami, nádvoria, prejazd, arkádových chodieb a schodísk (pôvodné pochôdzne vrstvy);
 o) zistenie a návrh povrchových pochôdznych a pojazdových úprav zodpovedajúcich originálu z obdobia výstavby v rámci exteriéru a interiéru kultúrnej pamiatky, prejazdu, nádvoria a priestranstva pred hlavným krídlom (aj pred uličnými krídlami), v prípade, že sa pôvodné pochôdzne vrstvy nezachovali, navrhnúť pochôdzne úpravy analógicky podľa obdobných súdobých objektov;
 p) návrh povrchových a materiálových úprav jednotlivých prvkov ako vhodnejšia náhrada za súčasne nevhodné novodobé povrchové úpravy v intenciach pôvodných úprav;
 q) vyšpecifikovanie požiadavky na vypracovanie ďalších špecializovaných výskumov alebo inej prípravnej dokumentácie;
6. Súčasťou dokumentácie architektonicko-historického výskumu bude návrh ochrany, obnovy a prezentácie hodnot kultúrnej pamiatky, v ktorom bude navrhnutá obnova do prímärnej podoby (architektonický výraz z obdobia výstavby) a určenie konkrétnej technologickej obnovy a povrchové úpravy jednotlivých konštrukcií, prvkov, článkov, a detailov v interieri a exteriéri;
7. Návrh obnovy spracovať so špeciálnym dôrazom na regeneráciu, resp. rehabilitáciu pôvodného dispozíčního a architektonického riešenia.
8. Grafická časť návrhu obnovy musí obsahovať:
- a) zakreslenie zisteného, resp. predpokladaného pôvodného dispozíčního riešenia;
 - b) návrh koncepcie obnovy smerujúci k regenerácii pôvodného dispozíčního riešenia;
 - c) zakreslenie zisteného, resp. predpokladaného pôvodného architektonického riešenia;
 - d) návrh obnovy a regenerácie fasád a strechy (definitívna podoba fasád po zacerení sekundárnych úprav a prierezov a doplnení pôvodných okenných a dverných výplní do podoby podľa prímärneho architektonického riešenia);
 - e) návrh obnovy a regenerácie nádvoria a exteriérových častí kasárne(vrátane predpolla pred hlavným krídlom).
9. Grafická časť návrhu obnovy musí obsahovať riešenie:
- a) exteriérových vstupných dverí z arkádových chodieb a interiérových dverí (ideálne podľa vzoru pôvodných);
 - b) drevenej výplne hlavnej vstupnej brány (podľa vzoru historických fotografií);
 - c) zjednotenia rozmerov a výrazu existujúcich dverných otvorov a ich výplní v rámci dvorových fasád a častí dvorových fasád orientovaných do arkádových chodieb (podľa typu a rozmerov pôvodných dverných otvorov a ich výplní);
 - d) obnovy otvorov v zmysle pôvodného architektonického riešenia, v polohách, v ktorých boli sekundárne zmenené;
 - e) neogotických vikierov v strešných rovinách prevýšenej hmoty stredného rizalitu hlavného krídla (podľa vzoru vikiera zachyteného na historických fotografiách, resp. podľa zachovaných kópií ich prvkov v podstrešnom priestore kasárne);
 - f) obnovy ukončenia komínov podľa pôvodného tvaru a architektonického riešenia zachyteného na historických fotografiách;
 - g) malých vetracích vikierov v strešných rovinách, zachytených na historických fotografiách.
10. Podmienky pre spracovanie dokumentácie architektonicko-historického výskumu:
- a) stavebník si na vykonanie pamiatkového výskumu zabezpečí v dostatočnom časovom predstihu fyzickú osobu s osvedčením o osobitnej odbornej spôsobilosti v príslušnom odbore

pamiatkového výskumu; zoznam fyzických osôb s osvedčením o osobitnej odbornnej spôsobilosti v príslušnom odbore pamiatkového výskumu je zverejnený na internetovej stránke:

<http://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/kulturne-dedictvo-/ochrana-pamiatok/pamiatkovy-vyskum-a-restaurovanie-eo.html>

- b) pred začatím výskumu odborné spôsobilá osoba podľa § 35a ods. 1 pamiatkového zákona uzatvorí s vlastným kultúrnym pamiatkovým výskum vykonať, zmluvu o vykonaní pamiatkového výskumu, v zmysle § 39 ods. 3 pamiatkového zákona; náklady na výskum uhradí vlastník kultúrnej pamiatky, alebo stavebník v zmysle § 38 odseku 1 pamiatkového zákona;

- d) v zmysle § 39 ods. 7 pamiatkového zákona, ten kto výskum vykonáva na základe zmluvy, je povinný vykonať na ochranu pamiatkových hodnôt opatrenia proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu alebo odčudzeniu nálezu; pamiatkový výskum nemožno vykonať, ak nie je zabezpečená následná ochrana nálezu alebo odstránenie nepriaznivých následkov pamiatkového výskumu; osoba podľa § 35a ods. 1 pamiatkového zákona vypracuje výskumnú (prípravnu) dokumentáciu, v zmysle § 7 a § 8 vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 253/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu;

- f) osoba podľa § 35a ods. 1 pamiatkového zákona spracuje v zmysle § 39 ods. 9 pamiatkového zákona výskumom získané odborné poznatky vo výskumnej dokumentácii, ktorá je podkladom na spracovanie prípravnej dokumentácie alebo projektovej dokumentácie obnovy; vlastník je v zmysle § 39 ods. 11 pamiatkového zákona povinný krajskému pamiatkovému úradu odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie spolu so stanoviskom pamiatkového úradu do 15 dní od doručenia stanoviska Pamiatkového úradu SR (PÚSR) výskumníkov; resp. vlastníkov;

- h) osoba podľa § 35a ods. 1 pamiatkového zákona, ktorá vykonáva pamiatkový výskum, je povinná v zmysle § 39 ods. 10 pamiatkového zákona predložiť výskumnú dokumentáciu pamiatkovému úradu (PÚSR) na posúdenie, ktorý k nej do 30 dní vydá stanovisko;

- i) výskumnú dokumentáciu spolu so stanoviskom PÚSR predložiť do 15 dní od doručenia stanoviska PÚSR krajskému pamiatkovému úradu Nitra, ktorý k nej vydá záväzné stanovisko podľa § 32 ods. 10 pamiatkového zákona; podmienky záväzného stanoviska k výskumnej dokumentácii budú podkladom pre vypracovanie projektovej dokumentácie obnovy.

IV. Sanácia zavlnutých stavebných konštrukcií:

1. Na zistenie príčin zavlnutia stavebných konštrukcií objektu zabezpečiť odborné spôsobilú osobu s preukázanými skúsenosťami v diagnostikovaní príčin zavlnutia historických konštrukcií a ich sanácii.

2. Zabezpečiť, aby odborne spôsobilá osoba s preukázanými skúsenosťami v diagnostikovaní príčin zavlnutia historických konštrukcií a ich sanácii (ďalej len „posudok“).

3. V posudku:
- a) vyhodnotiť vhodnosť a účinnosť prípadných doteraz vykonaných opatrení na elimináciu vlhkosti v stavebných konštrukciách stavby,

- b) špecifikovať príčiny zavlnutia stavebných konštrukcií,
- c) navrhnúť riešenie sanácie zavlnutých stavebných konštrukcií, ktoré bude maximálne šetrné k zachovaným pôvodným konštrukciám národnej kultúrnej pamiatky a bude zohľadňovať jej pamiatkové hodnoty.

4. Kópiu tohto rozhodnutia odovzdať osobe, ktorá bude spracovávať posudok, ako podklad pre jeho vyhotovenie.

5. **Posudok s návrhom sanácie** zavlnutých stavebných konštrukcií objektu **predložiť** KPU Nitra, spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska k odovzdannej prípravnej dokumentácii obnovy.

V. Prípravná dokumentácia obnovy fasád:

1. Zabezpečiť spracovanie prípravnej dokumentácie obnovy fasád kasárne.

1. Zachovať, nemeniť, regenerovať a rehabilitovať pôvodné dispozičné a architektonické riešenie kasárne a nádvorí a jeho pôvodnú koncepciu, hmotovo - priestorovú skladbu objektu, objemové členenie, pôvodné výškové dimenzie interiérových priestorov (pôvodné nivelety, výškové kóty

1. Základné princípy obnovy:

- B. VŠEOBECNÉ PODMIENKY PRE OBNOVU
(konkretizované budú na základe výsledkov predpísaných pamiatkových výskumov a prípravných dokumentácií):

1. V prípade, ak požadovaná projektová dokumentácia preukáže stavebné zásahy, resp. výkopy do pôvodného terénu v priestore stavby, prejazdu, nádvorí, resp. priestranstva pred krídlami kultúrnej pamiatky v takých polohách, ktoré neboli archeologickým výskumom preskúmané, KPL Nitra vydá samostatné rozhodnutie o nevyhnutnosti vykonania archeologického výskumu, v ktorom určí podmienky pre jeho vykonanie.

VI. Archeologický výskum

9. Zabezpečiť, aby práce na obnove fasád boli vykonávané v súlade s podmienkami záväzného stanoviska KPL Nitra, ktoré vydá o prípravnej dokumentácii obnovy fasád bytového domu.
8. Realizačné práce na obnove fasád nemôžu byť začaté pred vydaním súhlasného záväzného stanoviska KPL Nitra o prípravnej dokumentácii obnovy fasád kasárne.
7. Odstánenie a následné nahradenie uvoľnených a značne deštruovaných omietok a prvkov plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád kópiami bude možné vykonať iba v rozsahu odsúhlasenom záväzným stanoviskom KPL Nitra o prípravnej dokumentácii obnovy fasád kasárne.
6. **Jedno vyhotovenie prípravnej dokumentácie obnovy fasád kasárne predložiť KPL Nitra, spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska k tejto dokumentácii.**
5. **Prípravná dokumentácia obnovy fasád musí obsahovať:**
 - a) vyhodnotenie súčasného technického stavu a materiálového zloženia všetkých omietkových vrstiev a plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád;
 - b) vyhodnotenie pôvodného materiálového zloženia omietok, prvkov pôvodného plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád vrátane sokla, ako aj ich primárnej povrchovej a farebnej úpravy;
 - c) vyhodnotenie zistení pôvodnej úpravy korún cimburia;
 - d) vyhodnotenie zistení primárnej povrchovej a farebnej úpravy na exteriérových a interiérových plochách pôvodných dvojítych okien a pôvodných dverí kasárne;
 - e) návrh materiálového riešenia obnovovaných a dopĺňaných omietok a prvkov plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád;
 - f) návrh technologického postupu obnovy a dopĺňania omietok a prvkov plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád podľa pôvodného riešenia; špeciálnu pozornosť venovať návrhu obnovy omietok neoplechovaných vrchných plôch vystupujúcich horizontálnych častí fasád (predsadené parapety, horizontálne rímly) a korún cimburia a horizontálnych rím nad úrovňou korúnnej rímly kasárne, ktoré sú v súčasnosti oplechované;
 - g) sondážne zistenie a vyhodnotenie nápisu „Jozsef Foherczeg Laktanya“;
 - h) náčrty fasád s vyznačením zistení pôvodnej farebnosti;
 - i) spracovanie prípravnej dokumentácie fasád vrátane sondáže vykonávať v súvťažnosti s architektonicko-historickým výskumom.
2. V prípravnej dokumentácii obnovy fasád zohľadniť podmienky pre obnovu fasád tohto rozhodnutia.
3. Prípravná dokumentácia obnovy fasád kasárne môže byť spracovaná iba reštaurátorom alebo osobou, vykonávajúcou umelecko-remeselné práce na obnovách fasád národných kultúrnych pamiatok a historických budov, resp. v spolupráci s nimi.
4. Odovzdať kópiu tohto rozhodnutia spracovateľovi prípravnej dokumentácie obnovy fasád ako podklad pre jej spracovanie a následné vykonanie umelecko-remeselných prác na obnove fasád kasárne.
5. Prípravná dokumentácia obnovy fasád musí obsahovať:

- a svetlú výšku miestnosti, pôvodné riešenie stropov), všetky pôvodné horizontálne a vertikálne konštrukcie.
2. Zachovať a umelckoremeselne obnoviť všetky pôvodné a pamiatkovo hodnotné prvky a detaily.
3. V maximálnej miere zachovať všetky zachované hodnotné a pôvodné povrchové úpravy. Nenávratne poškodené hodnotné povrchové úpravy, prvky a detaily nahradit presnými kópiami, resp. v intenciách originálu, obdobnými povrchovými úpravami s obdobným materiálovým riešením.
4. Nemeniť exteriérové priestory kultúrnej pamiatky vrátane nádvorí na interiérové priestory.
5. Zachovať otvorené vonkajšie nádvorie.
6. Zachovať, nezastavovať a nerozdeľovať otvorené arkádové chodby a schodiská, a ponechať ich ako vonkajší komunikačný priestor v celom rozsahu.
7. Konceptiu obnovy navrhnúť a smerovať tak, aby bolo možné (hoci aj v dlhšom časovom horizonte) postupne prinavrátiť a regenerovať primárny architektonický výraz všetkých fasád a strechy kultúrnej pamiatky (napr. v polohách všetkých sekundárnych prierezov a vstupov v hlavných fasádach prinavrátiť okenné otvory vrátane presných kópií pôvodných výplní podľa primárneho architektonického riešenia) a primárne dispozíčné riešenie kasárne.
8. Všetky dispozíčné zmeny v rámci obnovy smerovať k sprístitupneniu prevádzok z arkádových chodieb a prejazdu.
9. Akákoľvek nová funkcia sa musí podriaďovať a prispôbiť pamiatkovým hodnotám kultúrnej pamiatky, môže byť len taký spôsob obnovy a také funkčné využitie, ktoré nenasuší, ani neohrozuje pamiatkové hodnoty objektu.
10. Kultúrnu pamiatku obnoviť a regenerovať do primárnej podoby z obdobia výstavby pri maximálnom zachovaní a všetkých pôvodných a pamiatkovo hodnotných konštrukcií, prvkov a detailov vrátane historických povrchových úprav. Doplnky a akékoľvek nové zásahy realizovať v intenciách pôvodného (primárneho) architektonického riešenia. Nevhodné sekundárne stavebné zásahy odstrániť a prinavrátiť pôvodný slohový výraz.
11. Všetky pôvodné konštrukcie kultúrnej pamiatky zachovať, neodstraňovať.
12. V rámci pôvodných konštrukcií kultúrnej pamiatky nebuď nové otvory.
13. Existujúce dispozíčné zmeny sú akceptovateľné. Akékoľvek nové dispozíčné zmeny uvažovať iba v rozsahu sekundárnych úprav a v súlade s pôvodnou koncepciou dispozíčného riešenia, resp. za účelom jej prinavrátenia a regenerácie.
14. Sekundárne priečky je možné odstrániť.
15. Všetky nové stavebné konštrukcie riešiť ako reverzibilné, pričom nesmú narušovať, ani ohrozovať (ani čiastočne) komplexnosť pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky a presadzovať sa na ich úkor.
16. Všetky nové stavebné úpravy navrhnúť citlivo a tak, aby neohrozili, nenasuší a nespôsobili zánik pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky a tak, aby si nevyžiadali vznik konštrukčných, statických, technických, technologických, resp. priestorových, objemových, výškových a proporčných zmien v rámci pôvodnej hmoty a celej substancie kultúrnej pamiatky a jej prostredia, a nespôsobili ich nepriaznivé zmeny, a tak, aby boli minimálne vizuálne vnímateľné.
17. Nemeniť vizuálne pôvodného architektonického riešenia kultúrnej pamiatky najmä z nádvorí, arkádových chodieb, z príslušných verejných priestorov z pohľadu chodca, ako aj v rámci strešnej krajiny.
18. Všetky nové konštrukcie navrhnúť tak, aby v danom pamiatkovo hodnotnom prostredí nedominovali a negatívne sa nepresadzovali na úkor pamiatkovo hodnotného prostredia. Nenaťahovať kontrastné architektonické riešenia nových konštrukcií voči prostrediu kultúrnej pamiatky.
19. V rámci obnovy navrhovať a použiť ľahko odstrániteľné, ľahké deliace konštrukcie, minimalizovať murované (nad rámec domurovania zániknutých súčastí pôvodnej dispozíčnej skladby a architektonického riešenia); zároveň minimalizovať stavebné zásahy do pôvodných konštrukcií a mokré procesy. Uprednostniť dočasné reverzibilné riešenia, ktoré si nevyžadujú zásahy do pôvodnej substancie kultúrnej pamiatky.
20. Pri obnove vonkajších a vnútorných povrchov kultúrnej pamiatky použiť tradičné materiály a technológie (z obdobia výstavby objektu).

21. Práce pri realizácii obnovy vykonávať tak, aby sa národná kultúrna pamiatka neohrozila, nepoškodila alebo nezničila.

22. Odstrániť nevhodné stavebné zásahy z druhej polovice 20. storočia (napr. neprievzdusne cementové povrchy, najmä v polohách, kde spôsobujú defekty, ostatné neprievzdusne povrchové úpravy, nevhodné novodobé keramické obklady a dlažby v interieri a exteriéri a pod.).

II. Obnova exteriéru a interiéru pamiatky

A. Nádvorie, prejazd a príľahle priestranstvo pred hlavným krídlom:

1. Nádvorie (cvičisko) zachovať ako otvorené exteriérové priestranstvo, a nezastavovať ho, ani neprestrešovať. Všetky existujúce provizórne prístrešky, stánky a obdobné konštrukcie odstrániť. Existujúcu novodobú konštrukciu prestrešenia je možné akceptovať. Je možné ju tiež odstrániť.

2. Existujúce sekundárne pojazdne a pochôdzne vrstvy (napr. zámkovú dlažbu) nádvorie a prejazdu odstrániť.

3. V prípade, ak je to možné, obnoviť pôvodnú nivoletu nádvorie a prejazdu, a zosúladiť ju s priestranstvom pred hlavným krídlom.

4. Povrchovú pochôdzu a pojazdnu úpravu nádvorie navrhnúť a realizovať ako vodopriepustnú úpravu na prírodnej mlátovej báze, (vylučne drevené prírodné kamenivo frakcie 0-4 mm) zúšľachtenu stabilizačným spojivami v prírodnej svetlejšej farebnosti (napr. ekomiat, biomiat a pod.). Dbáť na správny návrh a realizáciu podkladných vrstiev). V nevyhnutnom prípade je možné uvažovať napr. aj vodopriepustný betón, resp. minerálny betón, to znamená alternatívnu vodopriepustnú úpravu s jednoliatym povrchom, čo najpriľnutejšiu výrazu a materiálovému zloženiu mlátovej úpravy). Túto úpravu je možné uvažovať aj vo verejnom priestranstve pred hlavným krídlom.

5. Pokiaľ sa výskumom preukáže iné prírodné riešenie povrchových úprav, v tomto prípade uprednostniť návrh úpravy podľa primárnej zistenej úpravy.

6. V priestore nádvorie nenavrhnúť zámkové, betónové, keramické dlažby, kamenne dlažby s hladkým povrchom, ani žiadne vodonepriepustné úpravy, a pod.

7. V prípade, sa nájde napr. pri realizácii pôvodná dlažba kamenne kocky, resp. kopany kameni, a pod., je potrebné ho neodstraňovať a zachovať, a v častiach, v ktorých sa pôvodne nachádzal, chýbajúce doplniť čo najpriľnutejšími prvkami originálu (v materiáli, výraze, spôsobe uloženia, a pod.)

8. Konkrétne vzorky povrchových úprav v nádvorí, prejazde a príľahlom priestranstve pred hlavným krídlom predložiť KPU Nitra na posúdenie a odsúhlasenie.

9. V rámci obnovy nádvorie dbať na správne a dostatočné vyriešenie odvodnenia a odvedenia vody od kultúrnej pamiatky.

10. Obnoviť a regenerovať pôvodné riešenie prepojenia arkádovej chodby prizemia s nádvorím kamennými schodiskovými stupňami (pôvodné riešenie sa upresní na základe výsledkov výskumov).

11. Existujúce kamenne stupne a články zachovať, neodstraňovať, obnoviť, a chýbajúce doplniť prvkami v obdobnom materiáli, tvare, proporciách a so zhodnou profiláciou.

12. Zachovať a nemeniť pôvodné dimenzie a proporcie prejazdu, prejazd zo strany dvora neuzatvárať.

13. Existujúcu výplň hlavnej vstupnej brány nahradit drevenou štvorkrídlovou kazetovanou vstupnou bránou s členením vychádzajúcim z tvaru nadpražia a architektonickým riešením podľa pôvodnej brány zachytenej na historických fotografiách. Novú bránu osadiť do pôvodnej polohy. Sekundárnu nosnú oceľovú konštrukciu existujúcej brány odstrániť. V prípade výroby novej výplne brány je potrebné na základe záväzného stanoviska KPU Nitra o dokumentácii architektonicko-historického výskumu spracovať projektovú dokumentáciu obnovy v rozsahu **výrobnych výkresov brány** vrátane detailov profilácií a predložiť krajskému pamiatkovému úradu na posúdenie a schválenie ešte pred realizáciou. Vyber kovaní konzultovať s KPU Nitra.

14. Zachovať a umieľsko – remeselné obnoviť pôvodné odrazníky v pôvodných polohách po stranách hlavnej brány prejazdu do ich primárnej podoby a farebnosti (v súlade so zisteniami primárnej povrchovej a farebnej úpravy).

15. KPU Nitra odporúča v rámci obnovy regenerovať aj pochôdny pás pôvodného chodníka z kamennej dlažby s drobnou nepravideľnou štruktúrou, kopírujúci hlavnú fasádu, priamo prepojený s pojazdnom

úpravou prejazdu, ako aj úpravu s jednodliatym povrchom priestranstva pred hlavným krídlom, vrätane parkovej úpravy a stromovej etáže, podľa vzoru historických fotografií. V tomto verejnom priestranstve je tiež možné uvažovať mlatovú úpravu.

16. Konkrétne podmienky pre architektonické riešenie a materiálové riešenie úpravy tohto priestranstva určí KPU Nitra na základe výsledkov požadovaných pripravovaných dokumentácií v záväznom stanovisku k pripravovaným dokumentáciám.

17. Existujúce nevhodné osvetlenie odstrániť. Pri návrhu nového osvetlenia vychádzať najmä z historických fotografií, nadviazať na miestne historické formy a použiť ich kópiu alebo parafrázu. Druhou možnosťou je navrhnuť, prípadne použiť novodobého typu svetidla s kvalitným súčasným výrazom, ktoré by malo byť čo najnenápadnejšie a v striedanej strohej forme. Osvetlenie je možné situovať na stĺpoch v línii, prípadne ako konzolové svetidlá na fasádach. Realizáciu prvkov osvetlenia – druh, počet, typ, veľkosť, tvar, materiál a iné podstatné charakteristiky prispôsobiť prostrediu kultúrnej pamiatky.

18. Návrh a výber svetidiel konzultovať s KPU Nitra. Zamyšľané vzorky svetidiel predložiť KPU Nitra na posúdenie a odsúhlasenie.

19. Parcelačný múr uzatvárajúci nádvorie zo západnej strany zachovať a obnoviť do primárnej podoby.

20. Farebné riešenie existujúcej novostavby odporúčame zosúladiť s farebným riešením fasád kasárne a upraviť v prírodných odtieňoch (napr. svetlý oker, svetlá béžová, lomená biela, piesková, a pod.).

B. Predajné stánky

1. Architektonické riešenie predajných stánkov navrhnuť ako reverzibilné (ľahko odstrániteľné) strohé minimalistické kvalitné súčasne architektonické riešenie v primeraných rozmeroch a objeme (inšpirovať sa je možné historickými vojenskými stanovými konštrukciami z prelomu 19. a 20. storočia, resp. z 1/3 20. storočia).

2. Predajné stánky navrhnuť prednostne ako mobilné rozložitelné konštrukcie.

3. Pri návrhu uvažovať kvalitné materiálové riešenie z ušľachtilých a prírodných materiálov, v prírodných farebnostiach, v architektonickom riešení uprednostniť kombináciu a zakomponovanie textilných (celťovinových) výplní a prestrešení.

4. Pri návrhu prvkov drobnej architektúry a ostatného vybavenia (stánky, pície fontánky, lavičky, koše, informačné zariadenia, stojany na bicykle, nádoby mobilnej zelene a pod.) vychádzať z tradičných tvarov, foriem, materiálov a ich farebnosti (kameň, drevo, kov, sklo...) a uplatniť kvalitné súčasne architektonické riešenie.

5. Navrhované alternatívy architektonického riešenia predajných stánkov a prvkov drobnej architektúry spracovať formou pripravenej dokumentácie a spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska predložiť KPU Nitra na posúdenie.

C. Informačné, reklamné a propagačné zariadenia (a označenia prevádzok):

1. Informačné, reklamné a propagačné zariadenia umiestnené v rámci kasárne musí zohľadňovať architektonický a estetický výraz objektu – základné členenie priečelia a jeho významné detaily (vstupné portály, rímasy, pilastre, zabradlia).

2. Reklamné pútače a označenia prevádzok prednostne navrhovať ako vývesné štíty na kovových konzolách, združené vývesné štíty, prípadne maľované nápisy na fasádach nad dvernými otvormi vstupov do prevádzok, resp. smaltované tabuľky. Prípustné sú aj 3D písmena s rozmermi zodpovedajúcimi mierke kultúrnej pamiatky. Pri architektonickom riešení vychádzať zo zaužívaných typických označení a reklamných pútačov malých obchodných prevádzok v historickom prostredí Nitry z obdobia konca 19. stor., resp. z 1/3 20. storočia.

3. Reklamné pútače a označenia prevádzok navrhovať ako prvky s kvalitným estetickým a architektonickým riešením, z prírodných ušľachtilých materiálov, v tradičných povrchových úpravách a v decentnej farebnosti prírodných odtieňov na vysokej umelecko-remeselnej a výtvarnej úrovni s uprednostnením originálnych stvárnení.

4. Reklamy, označenia prevádzok a informačných zariadení neumiestňovať na streche objektov, na zabradliach arkádových chodieb, na technických nosičoch v priestore nádvoria.

5. Nenavrňovať a na časti kultúrnej pamiatky neumiestňovať veľkoplošné a nadrozmerne reklamné

pútače o označenia prevádzok.

6. Na fasády neumiestňovať typizované tabuľové reklamy.

7. V rámci kultúrnej pamiatky a nádvorí, ani v priestranstvách v bezprostrednom kontakte s kultúrnou pamiatkou (napr. priestranstvo pred hlavnou fasádou) nenavrňovať a neumiestňovať svetelné reklamy a pútače a označenia prevádzok, ani plošné reklamy krabicového typu, billboardy, banery, bigbordy a veľkoplošné obrazovky.

8. Rozmery informačných, reklamných a propagačných zariadení navrhnuť v klasických tradičných rozmeroch podľa zaužívaných rozmerov a proporcií historických označení prevádzok. Veľkosť nápisov a kompozície usporiadanie musí rešpektovať proporcie portálu a fasády.

9. Reklamy, reklamné informačné, propagačné zariadenia a označenia prevádzok neumiestňovať v rámci okien kultúrnej pamiatky.

10. V rozsahu hlavných fasád je možné umiestniť reklamy, reklamné informačné, propagačné zariadenia iba v rámci portálu v nevyhnutnom počte a rozsahu a v oddôvodnených prípadoch.

11. Počet informačných, reklamných a propagačných zariadení minimalizovať.

12. Hlavný informačný panel umiestniť v prejazde.

13. Vypracovať ucelenú koncepciu reklam a označení prevádzok. Navrhované alternatívy architektonického riešenia, resp. manuál spracovať formou prípravej dokumentácie a spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska predložiť KPÚ Nitra na posúdenie.

14. K umiestneniu každej zamýšľanej reklamy, reklamného, informačného, propagačného zariadenia a označenia prevádzky vydá KPÚ Nitra samostatné rozhodnutie. Každý návrh zamýšľanej reklamy, reklamného, informačného, propagačného zariadenia a označenia prevádzky predložiť KPÚ Nitra na posúdenie a odsúhlasenie.

D. Strecha a krov:

1. Zachovať tvar strechy, výšku hrebeňa, sklon jednotlivých strešných rovín v súčasných pomeroch, výškové úrovné odkvapových hrán, korunu mŕtva; tvar strešných rovín vrátane zakrivení tvorených námetkami, ako aj strešnú rovinu s plytkým sklonom prestrešujúcu arkádové chodby.

2. Existujúcu strešnú krytinu je možné zachovať, v prípade potreby doplniť a preložiť novou totožného typu, materiál, tvaru a farby; v prípade výmeny strešná krytina bude maloformátová keramická pálená, prírodnej farebnosti (tehlovo-červená), v matnom prevedení, typ bobrovka, segmentový, resp. okrúhly rez, pri kladení kľasť dôraz na historické kladenie bobrovky; v prípade výmeny krytiny odporúčame použiť prírodnú bobrovku z viacerých výpalov (napr. staromesský balík, ktorý sa vyznačuje mierou rozdielnosťou odtieňov jednotlivých kusov) pre dosiahnutie historického výrazu a charakteru viackrát dopĺňanej a prekladanej krytiny;

3. Hrebenáče ukladať do maly pre dosiahnutie autentického historického pôvodného výrazu, zachyteného na historických fotografiách.

4. Pútače prestrešenie paviaci pokrýť plechovou falcovanou krytinou v matnej prírodnej farebnosti (olovený, resp. titanzinový, predzvetraný, matný), nepokrývať poplastovaným farebným plechom. V prípade, že na základe požadovaných pripravovaných dokumentácie sa zistí a preukáže iný typ pôvodnej krytiny tejto časti strechy, je potrebné ich pokrýť krytinou v súlade s primárnym riešením.

5. Zachovať a neodstraňovať a umelcko-remeselné obnoviť existujúcu plošinu vrátane pôvodného kovového zariadenia osadenú vo vrchole strechy stredného rizalitu hlavného kridla. Zariadenie obnoviť v zmysle primárneho riešenia.

6. Do prevýšenej hmoty strechy stredného rizalitu hlavného kridla prinavrátiť dva zaniknuté vikere s neogotickým tvaroslovím vrátane nástrešnikov (jeden zo strany ulice, jeden zo strany dvora) zachytené na historických fotografiách, pričom obnove je možné použiť existujúcu dvojicu kópií čelných konštrukcií vikierov uskladenú v podstrešnom priestore hlavného kridla kasární.

7. V prípade, že sa archívny, resp. architektonicko-historickým výskumom preukáže iné architektonické riešenie vikierov, uprednostniť návrh a realizáciu vikierov je potrebné na základe záväzného stanoviska krajského pamiatkového úradu o dokumentácii architektonicko-historického výskumu spracovať projektovú

- dokumentáciu obnovy v rozsahu výkresov vikierov a nástrešníkovo vrätane detailov a predložiť na posúdenie a schválenie KPU Nitra ešte pred realizáciou.
8. Do strešných rovin nenavrhovať vikiere nad rámec malých strešných vetracích plechových vikierov zachytených na historických fotografiách, ktoré je tiež možné do strešných rovin prinavrátiť.
9. Klampiarske prvky súvisiace so strechou vyhotoviť z plechu s matným sivým povrchom (olovený, resp. titanzinkový, predzvetraný, matný), poplastované a plastové výrobky sú neprípustné; dbať na to, aby nedochádzalo k spájaniu prvkov z rôznych kovov pre vyličenie elektrolytickej korózie.
10. Zachovať existujúci spôsob a rozsah oplechovania súvisiaceho so strechou.
11. Strešné zvody je možné farebne upraviť v súlade s farebnosťou fasád.
12. Zachovať a nemeniť existujúci spôsob odvodnenia strechy.
13. Zachovať existujúci polohu strešných zvodov a zľabov.
14. Zo strany dvora zachovať existujúce strešné háky.
15. Prípadne zabezpečenie prevýšených atík (cimburie) proti vlhkosti je prípustné z ich zadnej strany.
16. Dbať na dostatočné a správne vyriešenie odvedenia dažďovej vody od objektu v polohách všetkých výústien strešných zvodov (zabezpečiť, aby nespôsobili zavlnutie a následnú deštrukciu dotknutých stavebných konštrukcií). Následne pravidelne vykonávať revíziu a zabezpečiť funkčnosť dažďového odvodňovacieho systému (zľaby, zvody) a klampiarskych výrobkov; dbať na správne a dostatočné vyspádovanie príľahlých plôch a terénov od stavby.
17. Neodstraňovať, zachovať a opraviť pôvodné komínové telesá. Chýbajúce komíny doplniť v pôvodných polohách a rozmeroch, podľa originálov. Na komínových telesách je možné obnoviť ukončenia formou komínových ríms podľa pôvodného architektonického riešenia zachyteného na historických fotografiách.
18. Všetky pôvodné komínové telesá zachovať v režnej povrchovej úprave bez omietky, spodné časti komínov vyškárovať a upraviť v súlade s historickými fotografiami.
19. V prípade obnovy strechy zachovať a nemeniť pôvodnú konštrukciu krovu v celom rozsahu. Latovanie je možné odstrániť a vymeniť.
20. Prípadne lokálne poškodenia drevených prvkov krovu v prípade nevyhnutnosti opraviť formou protéz (preplátovanie) alebo poškodené časti drevených prvkov krovu zastrešovať doplnením nových prvkov (príložky, uholníky a pod.).
21. V prípade obnovy zachovať tesárske spoje, prvky a detaily historickej konštrukcie; v prípade nutnosti väčších výmen z dôvodu nenávratného poškodenia musí byť vymieňaná časť krovu vyhotovená ako identická kópia originálu.
22. V prípade výmen v konštrukcii krovu je nutné všetky predpokladané prvky na výmenu vyznačiť vo výkrese zamerania krovu a predložiť krajskému pamiatkovému úradu na schválenie.
23. V prípade rozsiahlejšej obnovy krovu je potrebné vyzísť si samostatne rozhodnutie KPU Nitra k zámeru obnovy krovu.

E. Obnova fasád

1. Zachovať pôvodné plastické tvaroslovné členenie a výzdobu, ako aj omietky fasád v maximálnom možnom rozsahu.
2. Zachovať a nemeniť:
 - a) počet, polohu, tvar a rozmery pôvodných okenných a dverných otvorov fasád,
 - b) polohu a počet pôvodných slepých okien (zo slepých okien nevytvárať okenné otvory),
 - c) polohu a tvar existujúceho plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád,
 - d) pôvodné architektonické riešenie dvorových fasád tvorené otvorenou exteriérovou arkádovou chodbou,
3. Nevytvárať z pôvodných okenných otvorov dverné otvory a z pôvodných dverných otvorov okenné otvory.
4. V rámci fasád nebúrať a nevytvárať nové otvory, (okrem prínavrátenia pôvodných, sekundárne zamurovaných).
5. Fasády kultúrne pamiatky nezatepľovať.

6. Zabezpečiť vykonanie obnovy plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád kultúrnej pamiatky formou umelcko-remeselných prác do pôvodného výrazu a podoby (z obdobia výstavby), s rešpektovaním zachovania originálu, s doplnením v pôvodnej štruktúre, tvare, materiáli a uplatnením priestupného zistenia farebnosti.
7. Obnovu hlavných fasád a dvorových fasád tvorených otvorenou arkádou smerovať k regenerácii a prínavratu ich pôvodnej historickej slohovej podoby a architektonického riešenia.
8. Obnovu fasád orientovaných do arkádových chodieb smerovať k regenerácii ich primárnej podoby a architektonického riešenia. Tento princíp obnovy uprednostniť pred výrazovým zjednotením existujúcich otvorov a výplní (v tomto prípade dočasne akceptovateľné riešenie).
9. Pri umelcko-remeselnej obnove fasád použiť materiály na báze pôvodných, obnovu realizovať tradičnou technológiou, pri obnove fasád nepoužívať neprievzdúšne novodobé materiály, lepidlá, sieťky, rohové lišty a pod.
10. V rámci obnovy pilierov arkády v poschodí kasárne zachovať, nemeniť a obnoviť skosenie nároží pilierov a plne murované piliere. Na prekrytie parapetu zabrádla je možné ponechať drevo podľa existujúceho riešenia. V prípade, ak sa preukáže iné primárne riešenie, parapet prekryť v súlade s primárnym riešením.
11. Doplniť chýbajúce časti plastického tvaroslovného členenia a výzdoby tak, aby fasády po ich doplnení nadobudli z tvarového hľadiska pôvodnú podobu.
12. Tvaroslovné prvky a členenie fasády (ani ich horné plochy najviac atakované nepriaznivými vplyvmi počas) neopiechovať (napr. parpetné rímasy, podokenné predsadené rímasy, kordónové rímasy, soklová rímasy, a pod.). Úpravu korún cimburia a horizontálnych rím nad úrovňou korúnnej rímasy kasárne obnoviť podľa pôvodného riešenia (pravepodobne riešene v omietke); existujúce oplechovanie v týchto polohách je akceptovateľné.
13. Minimalizovať odstraňovanie a nahradzanie pôvodných častí omietok a plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád. Nerealizovať plošné odstraňovanie pôvodných omietkových vrstiev.
14. Na miestach kde postáča stabilizácia a spevnenie pôvodných omietok a prvkov plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád uprednostniť tento spôsob obnovy pred ich nahradzáním novými omietkami a prvkami.
15. Lokálne je možné v nevyhnutnom rozsahu odstrániť nenávratne poškodené a zdeštruované omietky, ktoré nie je možné stabilizovať.
16. Omietky doplniť na báze pôvodného materiálového riešenia omietok do pôvodného výrazu a podoby.
17. Neprievzdúšne sekundárne nátery (napr. dioklasťové vrstvy a pod.) odstrániť.
18. Existujúce cementové omietky v polohách, kde spôsobujú defekty, odstrániť. V polohách, v ktorých sa javia ako bezproblémové, sú akceptovateľné, a je možné ich ponechať. Možno je aj celoplošné odstránenie cementových omietok, avšak iba v prípade, ak je možné šetrne ich odstrániť tak, aby sa zachovali, nenašli a nepoškodili pôvodné omietkové vrstvy.
19. Technologický postup a spôsob obnovy upresní a určí KPLÚ Nitra v záväznom stanovisku k prípravej dokumentácii obnovy fasád.
20. Omietky a prvky plastického tvaroslovného členenia a výzdoby fasád obnoviť v primárnej podobe (predpokladaná podoba). V prípade ak sa sondážnym výskum potvrdí iné primárne riešenie fasád, je nevyhnutné ich obnoviť podľa primárneho riešenia do primárnej povrchovej úpravy a farebnosti.
22. Definitívne farebné a povrchové riešenia fasád, dekoratívnych prvkov a detailov fasád určí KPLÚ Nitra na základe zistení sondážneho výskumu farebnosti v záväznom stanovisku k prípravej dokumentácii obnovy fasád.
23. Konkrétne odliene pre obnovu povrchovej farebnej úpravy fasád pred objednaním a zakúpením predložiť a odsúhlasiť na KPLÚ Nitra.
24. Zachovať a umelcko-remeselne vyspraviť a obnoviť pôvodný profilovaný sokel hlavnej fasády do primárnej podoby, povrchovej úpravy a farebnosti. Zo sokla šetrne (so zreteľom na maximálne

možné zachovanie pôvodných omietkových vrstiev) odstrániť neprievozdušné vrstvy sekundárnych

omietok a náterov.

25. Sokel obnoviť ako hladký omietaný bez použitia sietečky. Povrchovú úpravu a farebnosť sokla

zjednotiť s obnovenou primárnou povrchovou úpravou a farebnosťou fasád (zodpovedajúcou

stavu po postavení budovy).

26. Pokiaľ sa výskumom preukáže iné primárne riešenie materiálovej a povrchovej úpravy sokla,

v tomto prípade obnoviť sokel podľa primárnej zistenej povrchovej úpravy a farebnosti.

27. Sekundárne zmenené, (znižené, rozšírené), resp. sekundárne vytvorené otvory orientované do

arkádových chodieb, ktorých zmena, resp. zrušenie z prevádzkových dôvodov nie je možné, sú

v nevyhnutnom prípade akceptovateľné. Proporcie, rozmery a výplne týchto otvorov je však

potrebne zjednotiť, upraviť a zosúladiť podľa proporcií pôvodných okenných a dverných otvorov.

Do takto upravených otvorov osadiť presné kópie originálnych pôvodných výplní pôvodných

dverných a okenných otvorov. Nové výplne dverných otvorov riešiť rámcovo ako kazetované, so

symetrickým členením s obložkovou zárubňou. V hornej časti dverí je možné navrhnúť presklenie s

členením. Nenavrhovať dverné výplne s asymetrickým členením. Výber kovaní odvodiť od

pôvodných a výber konzultovať a schváliť s KPlÚ Nitra. Výrobné výkresy nových výplní predložiť KPlÚ

Nitra na posúdenie a odsúhlasenie. KPlÚ Nitra upresní požiadavky architektonického riešenia kópií a

doplňaných dverných výplní v dverových fasádach na základe výsledkov architektonicko –

historického výskumu v zväznom stanovisku k pripravenej dokumentácii.

28. Všetky okná a dvere fasád farebne, materiálovo, konštrukčne a výrazovo zjednotiť a obnoviť podľa

zistení pôvodnej farebnosti a podľa pôvodného architektonického riešenia. Konkrétne farebnosť

výplní otvorov určí KPlÚ Nitra v zväznom stanovisku k pripravenej dokumentácie fasád. Všetky

pôvodné okná a dvere zachovať a umelcko-remeselné obnoviť. Obnovu okien realizovať podľa

podmienok rozhodnutia č. KPlÚNR-2017/5392/11273/KRM zo dňa 16.02. 2017 a KPlÚNR-2019/17678-

2/59525/KRM zo dňa 26.07.2019, ktoré KPlÚ Nitra vydal k obnove okien.

29. Zachovať a umelcko-remeselné obnoviť pôvodné kovové odrazníky brány prejazdu hlavného krídla

do primárnej farebnosti.

30. Existujúcu výplň hlavnej vstupnej brány nahradit drevenou štvorkrídlovou kazetovanou vstupnou

bránou s členením a architektonickým riešením podľa pôvodnej výplne zachytenej na historických

fotografiách (členenie na krídla vychádzajúce z tvaru nadpražia). Výrobnú dokumentáciu brány

predložiť KPlÚ Nitra na posúdenie a odsúhlasenie.

31. Osvetľovacie telesá v exteriéri kasárne (vrátane arkádových chodieb) navrhnúť podľa pôvodného

riešenia osvetlenia zavesenými lucernami, zachyteného na historických fotografiách. Lucerny riešiť

v strohom jednoduchom výraze, prípadne podľa známych analógií osvetlenia obdobných

kasárenských stavieb. Zamýšľané osvetľovacie telesá v rámci exteriérových častí, vrátane arkádových

chodieb a schodísk kasárne predložiť KPlÚ Nitra na posúdenie a odsúhlasenie.

32. Po ľavej strane hlavnej vstupnej brány je možné prinavrátiť lucernu s historizujúcim tvaroslovím, v

čo najpriaznivejšom výraze k lucerne zachytenej na historických fotografiách.

33. V rámci fasády stredného rizalitu je možné obnoviť nápis „József Foherczeg Laktanya“ v pôvodnom

rozsaahu, výraze a polohe, v prípade, ak sa sonďazným výskumom preukáže, že bol súčasťou

primárneho riešenia.

34. Zabezpečiť aby obnovu fasád kultúrnej pamiatky vykonávala firma s preukázateľnými skúsenosťami a

s pozitívnymi referenciami v obnove historických fasád kultúrnych pamiatok s rešpektovaním

zachovania originálu s doplnením v pôvodnej štruktúre, tvare a materiáli.

35. Fasády je možné obnoviť tiež pod odborným dohľadom reštaurátora.

F. Obnova arkádových chodieb a schodiskových priestorov:

1. Zachovať a obnoviť pôvodné architektonické riešenie arkádových chodieb a schodiskových

priestorov.

2. Otvorené exteriérové komunikačné priestory arkádovej chodby a arkádové polia zo strany dvora

v celom rozsahu zachovať, nemeniť, nečleniť, nerozdeľovať, nezastavovať, nezatvárať, nepresklievat

a obnoviť ich pôvodné architektonické a dispozičné riešenie.

3. Otvorené arkádové chodby ponechať ako exteriérový priestor.
4. Zachovať dekoratívne prvky (napr. skosené nárožia pilierov priebežnú kordónovú rímšu a pod.) a plný parapet (plné zábradlie) arkádovej chodby v poschodí kasárne v celom rozsahu. V rámci arkádových pólí prizemia nenavrhnúť parapety.
5. Zachovať rozmery, dimenzie, proporcie, tvar a počet arkádových pólí podľa primárneho riešenia. Arkádové polia nezliučovať.
6. Zachovať a nemeniť pôvodné dimenzie, proporcie, svetlé výšky, konštrukčné riešenie arkádových chodieb. Povrchové úpravy arkádových chodieb obnoviť do pôvodného výrazu a podoby (z obdobia výstavby).
7. Pochôdznu vrstvu arkádových chodieb určí KPU Nitra na základe sondážnych zistení a výsledkov výskumov v závislosti na stanovisku k príprave dokumentácii architektonicko-historického výskumu.
8. V celom rozsahu arkádovej chodby prizemia zachovať a obnoviť existujúce pôvodné kamenné schodiskové stupne v arkádových poliach prepadajúce nádvorie (cvčiisko) a arkádovú chodbu. Zo zachovaných kamenných členkov šetrne odstrániť vrstvu cementového poteru, všetky kamenné prvky (schodiskové stupne, a pod.) odborné ošetriť a chybné doplniť presnými kópiami originálov zhotovených z obdobného materiálu, (resp. originálu - kamennu zodpovedajúceho materiálu).
9. V priestoroch pôvodných arkádových chodieb nenavrhnúť žiadne stavebné, technické ani technologické konštrukcie a zariadenia.
10. Pôvodné stropy arkádových chodieb a ich konštrukčné riešenie zachovať a nemeniť.
11. Schodiská sprístupňujúce arkádové chodby zachovať, ponechať ich ako exteriérové a neuzatvárať ich. Schodiskové priestory obnoviť do ich primárnej podoby.
12. Schodiskové stupne exteriérových schodiskových priestorov realizovať ako drevené, pokiaľ sa výskumom preukáže iné primárne riešenie, schodiskové stupne upraviť podľa primárneho riešenia.
13. V prípade nálezu kamenných stupňov vypracovať návrh na ich obnovu reštaurátorom v rozsahu prípravej dokumentácie.
14. V schodiskových priestoroch zachovať existujúce kovové madlá.

6. Obnova okien, dverí a brány:

1. K obnove existujúcich okien vydal KPU Nitra rozhodnutie č. KPU NR-2017/5392/11273/KRM zo dňa 16.02.2017 a KPU NR-2019/17678-2/59525/KRM zo dňa 26.07.2019.
2. V polohách sekundárne vybudovaných a zmenených okenných otvorov v rámci hlavných a dvorových fasád prinavrátiť okenné otvory pôvodných proporcií a rozmerov podľa pôvodného architektonického riešenia, do ktorých sa osadia presné kópie originálov okien, dvojitej konštrukcie, zhodných rozmerov a profilácií, s rovnakým členením (štvorkrídlové okno s dvojtabuľkovými kridlami, s priečnikom v strede výšky okna) s rovnakým spôsobom uzatvárania (obrtľiky), s von otváranými vonkajšími kridlami. Na presné kópie osadiť kovania čo najzhodnejšie s originálom.
3. Všetky pôvodné a hodnotné historické okná a dvere zachovať, neodstraňovať a umelecko-remeselné obnoviť (repasovať).
4. Všetky novodobé sekundárne dvere (bez pamiatkovej hodnoty) odstrániť, nové vyplne v ich polohách vyrazovo zjednotiť podľa primárneho riešenia, t. j. drevené (nie novodobé eurohranoly), s rovnakým konštrukčným riešením, s profiláciou, členením, spôsobom otvárania a spôsobom osadenia v ostení ako rekonštrukčné kópie na základe originálov.
5. Nové vyplne dverných otvorov riešiť rámcovo ako kazetované, so symetrickým členením s obložkovou zárubňou. V hornej časti dverí je možné navrhnuť presklenie s členením.
6. Nenavrhnúť dvere s asymetrickým členením kridiel (v prípade dvojkrídlových dverí kridla navrhnuť ako identické s vertikálnym členením na os).
7. Pôvodné historické medzlokenné mreže zachovať a umelecko-remeselné obnoviť.
8. Existujúcu výplň hlavnej vstupnej brány nahradit' drevenou štvorkrídlovou kazetovanou vstupnou bránou s členením vychádzajúcim z tvaru nadpražia a architektonickým riešením podľa pôvodnej brány zachytenej na historických fotografiách. Novú bránu osadiť do pôvodnej polohy. Sekundárnu nosnú oceľovú konštrukciu existujúcej brány odstrániť. V prípade výroby novej výplne brány je potrebné na základe záväzného stanoviska KPU Nitra o dokumentácii architektonicko-historického

výskumu spracovať projektovú dokumentáciu obnovy v rozsahu **výrobnych výkresov brány vrátane** detailov a profilácií a predložiť KPU Nitra na posúdenie a schválenie ešte pred realizáciou. Výber kovaní, konštrukčné riešenie a spôsob osadenia a uzatvárania konzultovať s KPU Nitra.

9. Presné kópie nenavrhnúť v polohách, kde sa zachovali originálne výplne.

10. V prípade výroby kópií je potrebné na základe záväzného stanoviska KPU Nitra o dokumentácii architektonicko-historického výskumu spracovať projektovú dokumentáciu obnovy v rozsahu **výrobnych výkresov jednotlivých prvkov** vrátane detailov profilácií a predložiť KPU Nitra na posúdenie a schválenie ešte pred realizáciou.

11. Výber kovaní odvodiť od pôvodných a konzultovať s KPU Nitra, vybrané kovania predložiť na odsúhlasenie.

12. Na základe výsledkov architektonicko-historického výskumu KPU Nitra upresní a určí spôsob obnovy okien, interiérových a exteriérových dverí (najmä sekundárnych) a ich súčastí, ako aj konkrétnu farebnú a povrchovú úpravu všetkých výplňových konštrukcií.

H. Bezbariérové riešenie

1. Výtah nenavrhnúť v rámci pôvodnej substancie kultúrnej pamiatky.

2. Bezbariérové sprístupnenie arkádových chodieb v rámci novostavby v severozápadnej časti nádoria.

3. Prepojenie na historický objekt napr. formou premostenia je prípustné v polohe posledného skráteného poľa arkádovej chodby severného krídla, v tejto polohe je možné odstrániť parapet (murované plné zabradlie). V nevyhnutnom prípade je tejto polohe možné aj umiestnenie výtahu.

4. Konštrukciu prípadného premostenia medzi existujúcou novostavbou a kultúrnou pamiatkou navrhnuť ako kvalitné súčasné architektonické riešenie, čo najsubtilnejších proporcií, ktoré bude vhodným spôsobom reagovať na konkrétne pamiatkovo hodnotné prostredie nádoria kasárne.

5. Minimalizovať vizuálne vnímanie konštrukcií a prvkov súvisiacich s návrhom bezbariérového riešenia.

6. Rozmery a hmotový rozsah prvkov a konštrukcií súvisiacich s bezbariérovým riešením navrhnuť v minimálnych možných rozmeroch a proporciách potrebných pre zabezpečenie bezbariérovosti.

7. V prípade osadenia predsaďeného výtahu pred posledným skráteným poľom arkádovej chodby severného krídla, jeho hmotu a žiadna časť jeho konštrukcie nesmie prevýšiť korunu rímsu arkádovej chodby a byť širšia ako dotknuté pole arkády, ani ho vizuálne prekryvať.

8. Výtah nenavrhnúť ako murovaný. Prípustná je ľahká konštrukcia s výplňou tvorenou výlučne čírym bezfarebným zasklením (bez odleskov, reflexných úprav, a pod.).

9. Architektonického riešenie výtahu navrhnuť tak, aby bolo minimálne vizuálne vnímateľné.

10. Výtah je možné navrhnuť aj ako atypickú konštrukciu - individuálne architektonické riešenie.

11. Zamýšľané riešenie je v priebehu spracovania návrhu nevyhnutné konzultovať s KPU Nitra a následne predložiť navrhované riešenie, resp. projektovú dokumentáciu debarierizácie na posúdenie a odsúhlasenie KPU Nitra spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska.

12. Projektová dokumentácia bezbariérového riešenia spracovaná v súlade s vyššie uvedenými podmienkami môže byť spracovaná bez nadväznosti na archívny a architektonický výskum.

I. Interiér:

1. Zachovať a nemeniť pamiatkovo-hodnotnú dispozíciu kultúrnej pamiatky.

2. Zachovať a nemeniť pamiatkovo-hodnotné konštrukčné a materiálové riešenie stropov.

3. Zachovať všetky zachované pôvodné pamiatkovo-hodnotné prvky a detaily, resp. povrchové úpravy interiéru (z obdobia výstavby).

4. Zachovať všetky pôvodné interiérové dvere. Sekundárne výplne dverí odstrániť a nové výplne v ich polohách vyrázovo zjednotiť s originálom (drevené kazetované dvere v drevenej obložkovej zárubni). V prípade výroby kópií je potrebné na základe záväzného stanoviska KPU Nitra o dokumentácii architektonicko-historického výskumu spracovať projektovú dokumentáciu obnovy v rozsahu **výrobnych výkresov jednotlivých prvkov** vrátane detailov profilácií a predložiť KPU Nitra na posúdenie a schválenie ešte pred realizáciou.

5. Sekundárne nevhodné úpravy povrchov z 2. pol. 20. storočia, resp. z 21. storočia je žiaduce odstrániť a nahradiť úpravami a materiálmi podľa pôvodných.
6. Podlahy v miestnostach realizovať prednostne ako drevené palubovky.
7. Podmienky obnovy interierov budú upresnené na základe výsledkov architektonicko – historického výskumu v záväznom stanovisku, ktoré KPU Nitra vydá k prípravnej dokumentácii.
8. V prípade čiastkovej obnovy interierov je nevyhnutné spracovať čiastkovú prípravnu a projektovú dokumentáciu obnovy dotknutej časti, ktorú je možné spracovať iba v súlade s podmienkami tohto rozhodnutia a podmienkami záväzných stanovísk KPU Nitra k súvisiacim požadovaným prípravným dokumentáciám (archívny a architektonicko-historický výskum). V priebehu spracovania dokumentáciu konzultovať s KPU Nitra a následne ju predložiť KPU Nitra spolu so žiadosťou o vydanie záväzného stanoviska.

1. Dispozičné zmeny a úpravy

1. Zachované súčasti pôvodného dispozičného riešenia zachovať a nemeniť.
2. Konceptu dispozičnej skladby založiť na regenerácii pôvodného dispozičného riešenia.
3. Všetky dispozičné zmeny smerovať k regenerácii pôvodnej koncepcie dispozičného riešenia.
4. Prevádzky spĺňať výlučne z arkádovej chodieb a prejazdu (nie z ulíc).
5. Arkádové chodby a schodiská zachovať a regenerovať ako exteriérové spoločné komunikačné priestory v pôvodných dimenziách, rozmeroch a proporciách v celom rozsahu podľa primárneho architektonického riešenia.
6. V rámci pôvodného dispozičného riešenia Neubúvať nové otvory.
7. Uprednostniť zamurovanie sekundárnych otvorov v pôvodných stenách a priečkach v rámci interierov pred ich ponechaním a akceptovaním.
8. Prevádzky spĺňať výlučne z arkádovej chodieb a prejazdu.
9. Na nevyhnutnú mieru obmedziť navrhovanie takých prevádzok, ktoré by si vynútili rozsiahle trasovanie nových rozvodov a inštalácií (kanalizácia, voda, vzduchotechnika a pod.) v rámci substancie kultúrnej pamiatky. Takéto prevádzky umiestňovať prioritne v takých polohách, v ktorých už obdobné zásahy boli realizované počas existencie stavby.
10. V prípade akýchkoľvek plánovaných dispozičných zmien (aj čiastkových) je potrebné spracovať prípravnu (architektonická štúdia) a projektovú dokumentáciu, ktorú je potrebné v priebehu spracovania konzultovať s KPU Nitra a následne predložiť KPU Nitra na vydanie záväzného stanoviska. Prípravnu a projektovú dokumentáciu obnovy dotknutej časti je možné spracovať iba v súlade s podmienkami tohto rozhodnutia a podmienkami záväzných stanovísk KPU Nitra k súvisiacim požadovaným prípravným dokumentáciám (architektonicko-historický výskum).

K. Rozvody inštalácií, technické a technologické zariadenia:

1. Akékoľvek nové technické a technologické zariadenia, rozvody a inštalácie navrhovať iba v nevyhnutnom rozsahu.
2. Pre vedenie prípadných nových rozvodov inštalácií využiť už existujúce trasy, trasy inštalácií a rozvodov zjednotiť.
3. Pri návrhu a realizácii nových technických a technologických zariadení, inštalácií a rozvodov (napr. elektroinštalácie, vykurovanie, klimatizácia, vzduchotechnika, atď.) akékoľvek zásahy do pôvodnej hmoty národnej kultúrnej pamiatky obmedziť na nevyhnutné minimum.
4. Akékoľvek rozvody, resp. inštalácie navrhnuť tak, aby neboli vizuálne vnímateľné.
5. Akékoľvek technologické a technické zariadenia neumiestňovať na vizuálne vnímateľné časti uličných fasád, dvorových fasád, stiech a stavby z pohľadu chodca z nádvorja (cvičiska) kasární, zo Štefánikovej ulice, Štúrovej ulice, ulice 7. pešieho pluku.
6. Všetky existujúce nepotrebné povrchové inštalácie a rozvody (napr. inštalácie a rozvody plynu, prípadne plynomery a iné rozvody, technické skrine, nefunkčné káblové rozvody, antény, satelity, atď.) ktoré už neslúžia svojmu účelu, z celej stavby odstrániť.
7. Odstrániť všetky existujúce vonkajšie klimatizačné jednotky.
8. Klimatizačné jednotky neumiestňovať na fasádach, ani v priestoroch arkádových chodieb.

9. Navrhnuť jednotné a komplexné architektonické koncepcie a technické riešenie umiestnenia a riešenia všetkých predpokladaných technických a technologických zariadení, vrátane centrálného systému klimatizácie, resp. vzduchotechniky a pod. (napr. plynomerných skriň, elektrických skriň, klimatizačných jednotiek, atď.) V priebehu spracovania návrh konzultovať s KPU Nitra.
10. Akékoľvek technologické a technické zariadenia neumiestňovať na vizuálne významne časti uličných fasád, dvorových fasád, stiech a stavby z pohľadu chodca z nádvorja (cvičiska) kasární, zo Štefánikovej ulice, ulice 7. pešieho pluku.
11. V prípade návrhu (aj čiastkových) akýchkoľvek nových rozvodov, technických, resp. technologických zariadení resp. úprav existujúcich rozvodov, inštalácií, alebo technických, resp. technologických zariadení je potrebné spracovanie prípravej, resp. projektovej dokumentácie, ktorú je potrebné v priebehu spracovania konzultovať s KPU Nitra a následne predložiť KPU Nitra na vydanie záväzného stanoviska.
12. Pre umiestnenie akéhokoľvek technického, alebo technologického zariadenia na predmetnej kultúrnej pamiatke je potrebné si vyžiadať samostatné rozhodnutie KPU Nitra.

C. Projektová dokumentácia obnovy:

1. Spracovať prípravu dokumentáciu (architektonická štúdia) a následne kompletnú projektovú dokumentáciu (všetky stupne, vrátane realizačného) obnovy zámerom dotknutých častí kultúrnej pamiatky. Prípravu dokumentáciu (architektonická štúdia) a projektovú dokumentáciu je spracovať na základe a v zmysle podmienok tohto rozhodnutia a v súlade s podmienkami záväzných stanovísk, ktoré KPU Nitra vydá o požadovaných prípravných dokumentáciách pred začatím obnovy (napr. archívny výskum, architektonicko-historický výskum, príprava dokumentácia obnovy fasád, príprava dokumentácia sanácie zavlnutých konštrukcií – vlhkostný posudok, a pod. ktoré sú základom pre spracovanie architektonickej štúdie a následných stupňov projektových dokumentácií.
2. Z prípravej a projektových dokumentácií musia byť zrejme všetky plošné a priestorové zmeny kultúrnej pamiatky ako aj zásahy v rámci pôvodnej substancie kultúrnej pamiatky a nádvorja.
3. V každej prípravej a projektovej dokumentácii obnovy vyšpecifikovať a vyznačiť a samostatnou položkou (v súlade s architektonickým výskumom) označiť pôvodné pamiatkovo hodnotné konštrukcie, prvky, detaily a konkretizovať spôsob ich obnovy a prezentácie.
4. V každej spracovávanej prípravej a projektovej spracovávanej dokumentácii zohľadniť podmienky tohto rozhodnutia a záväzných stanovísk.
5. Podmienky pre prípravu projektov dokumentácie:
 - a) spracovať projektovú dokumentáciu v zmysle tohto rozhodnutia môže podľa § 32 ods. 8 pamiatkového zákona len osoba oprávnená na projektovú činnosť v zmysle osobitných predpisov;
 - b) v priebehu spracovania projektovej dokumentácie je vlastník povinný podľa § 32 ods. 9 pamiatkového zákona rokovať s KPU Nitra, z dôvodu zachovania pamiatkovej hodnoty kultúrnej pamiatky a pamiatkového územia;
 - c) KPU Nitra v zmysle § 32 ods. 10 pamiatkového zákona vydá osobitné záväzné stanovisko o každej prípravej dokumentácii a o každej projektovej dokumentácii obnovy.

D. Nálezy:

1. Ak v priebehu obnovy dôjde k odkrytiu nepredpokladaného nálezu v stavbe, ten, kto práce vykonáva, je povinný ohlásiť nález KPU Nitra a až do vydania rozhodnutia KPU Nitra zastaviť tie práce, ktoré ohrozujú nález alebo nálezovú situáciu. KPU Nitra rozhodne o ďalšom postupe najneskôr do troch pracovných dní od oznámenia nálezu.
2. Ak sa nález (vec pamiatkovej hodnoty, napr.: staršie dlažby, staršie stavebné konštrukcie alebo huteľná vec, predstavujúca doklad o živote človeka a jeho činnosti od najstarších dôb do roku 1918 a pod.) nájde pri stavebnej činnosti alebo inej činnosti v zemi alebo v hmotnej historickej stavbe (napr.: výkopy, zemné práce, odsťahovanie podláh, omietok a pod.), musí to náleza oznámiť KPU Nitra. Oznámenie o náleze je povinný urobiť náleza najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení.

pôvodných konštrukcií, prvkov i detailov kasarne, aktuálny stavebno-technický stav budovy, predovšetkým strechy, fasád, nádvoria, inžinierskych sietí, nevyhnutnosť zamedzenia deštrukcie pôvodného plastického členenia a výzdoby fasád, záujem vlastníkov nehnuteľnosti

o zlepšenie stavebno-technického stavu objektu, súčasnú úroveň vedeckých poznatkov o priestoroch a konštrukciách kasárne, potrebu adekvátnej odbornej prípravy obnovy kasárne, špecifikáciu predpokladaných zmien kultúrnej pamiatky, ako aj rozsah zamýšľaných prác.

Zámer obnovy časti kultúrnej pamiatky je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný, ak budú pri prípravách a realizácii prácach zohľadnené podmienky uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Podmienky vo výrokovej časti rozhodnutia sú stanovené tak, aby príprava a realizácia obnovy exteriéru a interiéru neviiedla k ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu kultúrnej pamiatky a jej pamiatkových hodnôt.

Budova kasárne slúži v súčasnosti ako mestská tržnica. V ÚZPF je evidovaná ako kultúrna pamiatka pod názvom Kasáren a je zapísaná pod číslom 11871.

Kasáren bola postavená v roku 1890 podľa projektu Jána Lýku. Vznikla z dôvodu potreby stálych kasární pre domáci 60. honvédsky batalion (vojenská jednotka, pozostávajúca z 300 až 1200 honvédov - vojakov maďarskej domobraný za Rakúsko – Uhorska). Disponuje významnými urbanistickými, architektonickými a výtvarnými hodnotami, od doby svojho vzniku si zachovala autentickú architektonického a výtvarného riešenia, hmoty, výškového usporiadania, podlažnosti, a v značnej miere aj autentickú dispozíciu skladby.

V minulosti už v rámci objektu prebehla čiastková úprava smerujúca k regenerácii pôvodného stavu. Predmetom ochrany kultúrnej pamiatky sú všetky pôvodné historické konštrukcie a prvky, celá historická stavebná substancia, hmotovo – priestorové, objemové, architektonické, dispozíčno-priestorové, konštrukčné, materiálové a tvaroslovné riešenie celej stavby, jednotný slohový výraz, architektonické prvky a detaily, všetky pôvodné povrchové a farebné úpravy. Všetky pôvodné konštrukcie, prvky a detaily je nutné v maximálnej možnej miere zachovať a umelcko-remeselné obnoviť a opraviť, v prípade ich nenávratného poškodenia lokálne nahradit', resp. chýbajúce doplniť presnou kópiou podľa originálu rovnakého tvaru, materiálu, rozmerov a konštrukcie. Obnoviť do pôvodnej podoby je nutné aj zaniknuté a nenávratne poškodené konštrukcie (napr., podlahy, výplne otvorov, časti krovu a pod.).

Predložený zámer obnovy kasární v požadovanom rozsahu je z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt prípustný za predpokladu splnenia podmienok uvedených vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt je žiaduce také riešenie obnovy, ktoré výrazne nezasahuje do pôvodných stavebných konštrukcií, architektonického výrazu objektu a nenaruša ani iné pamiatkové hodnoty národnej kultúrnej pamiatky. Prioritou obnovy je v maximálnej možnej miere prinavrátiť a obnoviť primárny výraz, teda podobu z obdobia výstavby.

Vzhľadom na rozsah obnovy kultúrnej pamiatky je nevyhnutné získať čo najviac aktuálnych odborných informácií o jej pamiatkových hodnotách, čo najväčší počet historických fotografií a preveriť existenciu historických projektových dokumentácií, ktoré by mohli ozrejmiť primárne architektonické a dispozíčné riešenie kultúrnej pamiatky, vrátane množstva jej historických prvkov, detailov, povrchových úprav a iných podstatných súčastí. Nakoľko aktuálny stav poznania o predmetnej kultúrnej pamiatke nie je pre plánovanú obnovu dostatočný, a existencia, stav a rozsah potrebných informácií nebol doposiaľ preskúmaný, KPU Nitra požaduje vykonať archívny výskum. Výsledky archívneho výskumu môžu vo veľkej miere ovplyvniť a zredukovať požadovaný rozsah architektonického výskumu, ktorého spracovanie ako prípravnej predprojektovej dokumentácie KPU Nitra požaduje najmä z dôvodu, že súčasne odborné poznatky o predmetnej kultúrnej pamiatke „nie sú dostatočne pre prípravu a vykonanie adekvátnej obnovy časti kultúrnej pamiatky. Cieľom tejto dokumentácie bude preverenie a vyhodnotenie stavu zachovania pamiatkových hodnôt s návrhom obnovy a prezentácie kultúrnej pamiatky. Pre realizáciu obnovy predmetnej kultúrnej pamiatky bude najpodstatnejšiu časť dokumentácie architektonicko-historického výskumu predstavovať návrh ochrany, obnovy, regenerácie a prezentácie, s požiadavkami, konkrétnymi opatreniami a grafickým zobrazením navrhovaného spôsobu obnovy týchto častí kultúrnej pamiatky. Pamiatkový (architektonicko-historický) výskum, ktorý sa vykonáva na prípravu obnovy kultúrnej pamiatky podľa § 35 ods. 2 písm. a) pamiatkového zákona, môže vykonávať spôsobilá osoba alebo PU SR v zmysle § 35a ods. 1 pamiatkového zákona. Financovanie, podmienky vykonávania architektonicko-historického výskumu a povinnosti spôsobilých osoby, resp. PU SR pri vykonávaní architektonicko-historického výskumu stanovujú § 38 a § 39

pamiatkového zákona. Architektonicko-historickým výskumom získané poznatky sa spracovávali vo výskumnej dokumentácii podľa § 39 ods. 9 pamiatkového zákona. Podrobnosti o výskumnej dokumentácii, resp. dokumentácii architektonicko - historického výskumu, vrátane jej obsahu stanovuje § 7 a § 8 vyhlášky vykonávajúcej pamiatkový zákon. Spôsobila osoba, vykonávajúca architektonicko-historický výskum, je povinná predložiť výskumnú dokumentáciu PU SR na posúdenie na základe § 39 ods. 10 pamiatkového zákona. O lehote na odovzdanie dokumentácie architektonicko-historického výskumu rozhoduje KPU Nitra podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona. Naoko pamiatkový výskum (architektonicko-historický) sa vykonáva na prípravu zámerom dotknutých častí obnovy kultúrnej pamiatky, realizácie práce na jej obnove nemôžu byť začaté pred odovzdaním výskumnej dokumentácie z architektonicko-historického výskumu KPU Nitra. Až po odovzdaní výskumnej dokumentácie sa môže KPU Nitra oboznámiť s návrhom ochrany, obnovy a prezentácie zmienených častí národnej kultúrnej pamiatky a vykonávať dohľad nad dodržiavaním tohto rozhodnutia a požiadaviek odsúhlasenej výskumnej dokumentácie v procese realizácie obnovy.

Povinnosti toho, kto v priebehu obnovy vykonáva prácu, pri ktorých dôjde k odkrytiu nepredpokladaného nálezu, stanovuje § 32 ods. 14 pamiatkového zákona. Oznamovaciu povinnosť v prípade nálezu a povinnosti nálezu určuje § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona.

KPU Nitra stanovil potrebu spracovania pripravenej dokumentácie obnovy fasád, najmä z dôvodu získania poznatkov o pôvodnej podobe obnovovanej kultúrnej pamiatky. Pripravná dokumentácia sondážneho výskumu bude podkladom pre prípravu a realizáciu obnovy fasády a ich prvkov ako aj získanie poznatkov o primárnej podobe exteriéru. Budú v nej zdokumentované a vyhodnotené zistenia materiálového zloženia, štruktúry, pôvodnej povrchovej úpravy a farebnosti jednotlivých pamiatkovo-hodnotných prvkov, na základe ktorých sa bude dať pamiatka obnoviť do pôvodnej podoby. Prioritou je vyhodnotenie zistení o pôvodnom zložení omietok a architektonickom výraze fasád. Dokumentácia by mala obsahovať návrh technologického riešenia obnovy omietok, ako aj špecifikovať spôsob a rozsah odstraňovania sekundárnych vrstiev. Aby sa reštaurátor vopred oboznámil s požiadavkami krajského pamiatkového úradu Nitra na vykonanie sondážneho výskumu a pripravenej dokumentácie, je potrebné poskytnúť mu pred uzavretím zmluvy kópiu tohto rozhodnutia. Pripravnú dokumentáciu musí vlastník predložiť KPU Nitra, ktorý o nej vydá záväznú stanovisku.

KPU Nitra požaduje spracovanie odborného posudku vlhkostných pomerov so zistením príčin zavlhnutia, ktorými môžu byť okrem poveternostných vplyvov aj nevhodné úpravy z 2. polovice 20. storočia (napr. obklady, cementové povrchové úpravy a pod.) alebo nefunkčný systém odvedenia dažďových vôd. Súčasťou dokumentácie bude aj návrh sanácie a odstránenia príčin vlhkosti. Uvedené prípravné dokumentácie budú slúžiť ako podklad pre spracovanie projektovej dokumentácie a realizácie obnovy dotknutých častí kultúrnej pamiatky.

Strecha národnej kultúrnej pamiatky sa zachovala v pôvodnom tvare, s pôvodným krovom. Tvar strechy preto nie je možné meniť, pôvodný krov je potrebné zachovať a jeho eventuálne poškodenia opraviť formou protéz. Keramická strešná krytina, ktorá sa na objekte v súčasnosti nachádza je keramická, maloformátová, v prírodnom matnom prevedení. Existujúcu strešnú krytinu je možné zachovať. V prípade výmeny je z hľadiska ochrany pamiatkového fondu optimálne, aby strešná krytina bola nahradená typom pálenej strešnej krytiny s totožným tvarom v prírodnej farebnosti ako pôvodná škridla zachytená na historických fotografiách, na ktorých sú strešné roviny pokryté bobrovkou. Podľa historickej fotodokumentácie z obdobia tesne po výstavbe objektu strecha obsahovala menšie plechové vetracie vikiere. Rozmery a materiálovo identické vikiere by preto mohli byť v rámci obnovy strechy doplnené a výrazovo tak priblížiť strechu jej autentickému pôvodnému výrazu z obdobia výstavby. Pre dosiahnutie tohto efektu je tiež žiaduce uložiť hrebenače do malty. Kasáreň má zachovaný a funkčný spôsob odvodnenia, ktorý vychádza z pôvodného riešenia, rovnako ako aj umiestnenie strešných žlabov a na ne nadväzujúcich odpadových rúr. Túto skutočnosť je potrebné v rámci obnovy respektovať.

Kasáreň má vo veľkom rozsahu intaktné zachované pôvodné architektonické riešenie uličných a dvorových fasád, vrátane pôvodného neogotického plastického tvaroslovného členenia a výzdoby, ktoré disponuje výraznými pamiatkovými hodnotami. Uličné fasády sú autenticky zachované vrátane omietok, hoci počas existencie stavby prešli sekundárnymi úpravami, najmä preomietaním tenkou vrstvou cementovej omietky. Fasády sú napriek sekundárnym nepravdivým úpravám v relatívne

dobrom stavebno-technickom stave. Z dôvodu nevyhnutnosti zachovania pamiatkových hodnôt a pravekého špecifického neogotického výrazu a foriem tvaroslovia je potrebné obnovu fasád zabezpečiť formou umelcko-remeselných prác. Podmienky pre obnovu fasád sú stanovené tak, aby sa ich pamiatkové hodnoty zachovali v čo najväčšej miere. Z dôvodu maximálneho zachovania pamiatkových hodnôt a regenerácie kultúrnej pamiatky je potrebné fasády obnoviť do pôvodnej podoby z hľadiska ich materiálového a tvarového riešenia, profilácie, štruktúry povrchu a farebnosti. Takáto obnova si vyžaduje vyhodnotenie súčasného technického stavu omietok a plastického tvaroslovia členenia a výzdoby fasád, ich pôvodného materiálového zloženia, primárnej povrchovej a farebnej úpravy, vrátane primárnej povrchovej a farebnej úpravy ostatných súčastí fasády (výplne otvorov, odrazníky), ďalej spracovanie návrhu materiálového riešenia doplnených omietok a prvkov plastického tvaroslovia členenia fasád a technologického postupu ich obnovy. Uvedené analýzy, vyhodnotenia a návrhy preto majú byť spracované vo forme prípravnej dokumentácie obnovy fasád. Prípravná dokumentácia obnovy fasád tak bude objektívnym podkladom pre schválenie rozsahu a tvarového riešenia doplnených omietok a prvkov rekonštruovaného plastického tvaroslovia členenia a výzdoby fasád. Realizačné práce na obnove fasád preto nemôžu byť začaté skôr, ako bude podľa § 32 ods. 10 pamiatkového zákona vydané súhlasné stanovisko KPNÚ Nitra o prípravnej dokumentácii obnovy fasád.

Všetky nové stavebné konštrukcie je nutné riešiť ako reverzibilné (ľahko kedykoľvek odstrániteľné bez deštruktívnych a pamiatkových hodnôt ohrozujúcich zásahov). V prípade vytvárania nových deliacich konštrukcií je najvhodnejším riešením použitie ľahkých priečok s minimalizovaním murovaných zásahov. Akékoľvek stavebné zásahy do pôvodných konštrukcií je potrebné minimalizovať a konzultovať s KPNÚ Nitra. Pri návrhu je vhodné citlivo uplatniť zásadu odlíšenia starého od nového, tak aby nové zásahy nedominovali a nepresadzovali sa na úkor prostredia a pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky. Je nevyhnutné, aby každá ďalšia obnova bola citlivá a smerovala ku kvalitnej síhovej rekonštrukcii znehodnotených prvkov. Súčasťou obnovy bude odstránenie všetkých nevhodných stavebných úprav a zásahov, najmä z obdobia druhej polovice 20. stor. a začiatku 21. stor. (nevhodné materiály, povrchové úpravy a pod.).

Obnova by mala smerovať k regenerácii pôvodnej, pamiatkovo hodnotnej podoby kasární (t. j. z obdobia výstavby). Preto KPNÚ Nitra požaduje začať nečítivo realizované priestory v uličných fasádach a v týchto polohách regenerovať architektonické riešenie. Preto aj nové okná, resp. dvere by mali byť rekonštrukčnou kópiou pôvodných okien. Z dôvodu regenerácie pôvodnej dispozície koncepcie KPNÚ Nitra požaduje sprístupniť všetky prevádzky výlučne z arkádových chodieb a z prejazdov. Súčasťou časti nádvoria kultúrnej pamiatky je sekundárna konštrukcia prestrešenia nádvoria, ktorej opodstatnenosť sa počas jej existencie nepotvrdila. Je možné, a z pamiatkového hľadiska žiaduce ju odstrániť, a prispieť tým k regenerácii pôvodného charakteru nádvoria kasárne, disponujúceho vysokým stupňom autenticity a pamiatkovými hodnotami. Exteriérový charakter vonkajšieho nádvoria je súčasťou pôvodného architektonického riešenia ako aj súčasťou pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky, a teda je predmetom ochrany. Umožňuje tiež vnímanie komplexného architektonického riešenia nádvoria tvoreného arkádou vrátane pôvodných stiech kasárne. Z týchto dôvodov je nevyhnutné ho zachovať a regenerovať v jeho pôvodnej forme a podobe. KPNÚ Nitra z dôvodu zachovania pamiatkových hodnôt a regenerácie pôvodného exteriérového charakteru, ako aj prirodzenej mikroklimy nádvoria kultúrnej pamiatky požaduje plochu nádvoria a priestranstva pred hlavným krídlom upraviť výlučne vodopriepustnou úpravou vo výraze zodpovedajúcej mlatovej úprave (s vylepšenými pojmami zastrešovanými vlastnosťami povrchu).

Kasárň sa nachádza v bezprostrednom okolí, resp. priamo v zázemí viacerých evidovaných architektonických lokalít. V príľahlej časti Šturovej ulice je v Centrálnej evidencii architektonických náleží na Slovensku (CEANS) evidované polykultúrne osídlenie s datovaním do mladšej doby kamennej (LTK a LgK), mladšej doby bronzovej, mladšej doby železnej, včasného i vrcholného stredoveku a novoveku. Pri úprave štúrovej ulice a rozširovaní komunikácie bola na jej severnej strane preskúmaná časť pohrebiska z doby laténskej a včasného stredoveku. Podobne, stredoveké a novoveké osídlenie bolo zaznamenané na polohu Okresný súd. Počas architektonického výskumu uskutočneného v roku 2015 a 2016 tu bola objavená keramika a mazanica pochádzajúca zo zničených stredovekých vrstiev, väčšie

množstvo ľudských kostí, železné klince, medailón, zvieracie kosti a 9 kostrových hrobov datovaných do 18. storočia. V novoveku bola támojšia plocha využívaná ako mestský cintorín, v blízkosti ktorého sa nachádzal drevený trh. Kostrové pozostatky zo súčasného stredoveku boli zachytené pri stavbe budovy Krajskej prokuratúry na Damborského ulici č. 1. Husto osídlená bola i plocha situovaná východne od Damborského ulice. Okrem osídlenia v dobe haľštatskej tu bolo doložené intenzívne súčasnostredoveké a vrcholnostredoveké osídlenie a novoveké využité plochy, a to práve na nádvorí dnešnej Mestskej tržnice, ako aj obchodného centra Miliny. Polykultúrne osídlenie z obdobia pravku (mladšia doba kamenná), súčasného i vrcholného stredoveku a novoveku je známe aj z priľahlej časti Štefánikovej ulice. Vzhľadom na možný výskyt dosiaľ neevidovaných archeologických nálezov alebo nálezísk je akékoľvek výkopové práce v rámci navrhovanej investičnej akcie nevyhnutne vykonávať pod dohľadom archéologa. V prípade stavebných zásahov do pôvodného terénu, ktorý nebol v minulosti preskúmaný archeologickým výskumom, bude nutné vykonať archeologický výskum za účelom zachtrany archeologických nálezov alebo nálezových situácií predpokladaných v zemi na území stavby.

Obnovu je možné rozčleniť na jednotlivé etapy, v závislosti od priorit a finančných možností vlastníka. V takom prípade postup a potrebný nevyhnutný rozsah príslušných častí projektovej dokumentácie konzultovať s KPU Nitra.

Povinnosť vlastníka prekonať projektovú dokumentáciu obnovy s KPU Nitra v priebehu spracovania z hľadiska zachovania pamiatkovej hodnoty kultúrnej pamiatky, stanovuje § 32 odsek 9 pamiatkového zákona.

O každej prípravnej a projektovej dokumentácii obnovy kultúrnej pamiatky vydáva KPU Nitra záväznú stanovisku v zmysle § 32 odseku 10 citovaného zákona.

Rozhodnutie bolo vydané v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, v znení neskorších predpisov a zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní, v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie nenahrádza záväznú stanovisku KPU Nitra o nasledovných stupňoch projektovej dokumentácie obnovy kultúrnej pamiatky.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie stratí platnosť po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti, ak v tejto lehote nebude vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na správnom orgáne, ktorý rozhodnutie vydal, t. j. na KPU Nitra.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Prílohy
Historické fotografie

Doručuje sa

Mesto Nitra, Štefánikova 60, 94901 Nitra, IČO: 00308307 - elektronicky

KRAJSKÝ PAMIAŤOVÝ ÚRAD NITRA
Mámoste Jana Pavla II. č. 3
949 01 NITRA

Táto kópia záväzného stanoviska / rozhodnutia

zo dňa 23.09.2019

č. KPUNR-2019/19230-3/66816/KRM

je zhodná s originálom a zostáva v platnosti.

Dňa 18.01.21 Podpis

Ing. arch. Rudolf Viršík, PhD.
poverený zastupovaním riaditeľa

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu bol vyhotovený podľa vyhlášky č. 85/2018 Z. z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12. marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia a náležitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu	
Údaje elektronického úradného dokumentu	
Názov dokumentu, ku ktorému sa doložka vyhotovuje Nitra, Štefánikova 50, parc. č 2041, k. ú. Nitra, rozhodnutie o zámere komplexnej obnovy časti NKP „kasáreň“, č. ÚZPF 11871	Identifikácia dokumentu, ku ktorému sa doložka vyhotovuje KPUNR-2019/19230-3/66816/KRM
Autorizácia elektronického úradného dokumentu	
Spôsob autorizácie elektronického úradného dokumentu Dokument autorizoval úrad: Krajský pamiatkový úrad Nitra Dokument autorizovala oprávnená osoba: Rudolf Viršík, Ing. arch. - poverený zastupovaním riaditeľa Oprávnenie: 1065 Dátum a čas autorizácie: 25.09.2019, 19:56:33 Dátum a čas vystavenia časovej pečiatky: 25.09.2019, 19:56:34 Oznacenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	
Autorizácia príloh elektronického úradného dokumentu	
Spôsob autorizácie elektronického úradného dokumentu Dokument autorizoval úrad: Dokument autorizovala oprávnená osoba: Oprávnenie: Dátum a čas autorizácie: Dátum a čas vystavenia časovej pečiatky: Oznacenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:	
Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii	
Doložku vytvoril: Názov Krajský pamiatkový úrad Nitra	IČO 31755194 Meno a priezvisko Zuzana Kramárová Dátum vytvorenia doložky: 18.01.2021 Doložka bola vyhotovená manuálne

Kramárová Zuzana

Od: enotify@slovensko.sk
Odoslané: 26. septembra 2019 8:06
Predmet: Doručenka k Všeobecná agenda - rozhodnutie do vlastných rúk s fíkcíou doručenia
Prílohy: Object20190926055606533.xml.html

Dobrý deň,

Táto správa bola preposlaná z elektronickej schránky. Správa bola upravená tak, že neobsahuje elektronické podpisy, a preto jej obsah nemôže byť použitý na právne účely. Ak si chcete správu pozrieť v pôvodnom formáte a použiť jej obsah na právne účely, prihláste sa do elektronickej schránky na portáli www.slovensko.sk.

Informácie o preposlanej správe:

Odosielať: Mesto Nitra
Adresát: Krajský pamiatkový úrad Nitra
Dátum a čas uloženia v schránke: 26. 9. 2019 7:56:27
Predmet správy: Doručenka k Všeobecná agenda - rozhodnutie do vlastných rúk s fíkcíou doručenia
Značka odosielať: Značka prijímateľa: KPUNR-2019/19230-3/66816/KRM

Obsahom tejto správy je 1 elektronický dokument.

Zoznam elektronických dokumentov:
Object20190926055606533.xml.html

Zoznam príloh:

Táto správa bola preposlaná z elektronickej schránky.
Odpovede na Vaše otázky, návody, postupy a kontaktné údaje na operátorov Ustredného kontaktného centra nájdete v sekcii [Pomoc](#).

S pozdravom,
prevádzka portálu www.slovensko.sk

Táto správa môže obsahovať dôverné alebo súkromné informácie. Ak nie ste určeným príjemcom tejto správy, informujte nás o tom a správu ihneď odstráňte. Akékoľvek zverejnenie, rozmnožovanie alebo iné používanie tejto správy neoprávnenými osobami je zakázané. Odosielať tejto správy zároveň nezodpovedá za škody, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s preposlaním správy cez internet.

Doložka právoplatnosti

Predmet rozhodnutia: Nitra, Štefánikova 50, parc. č. 2041, NKP „Kasáreň“, č. ÚZPF – zámer obnovy

Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2019

Spisová značka rozhodnutia: KPU NR-2019/19230-3/66816/KRM

Dátum nadobudnutia právoplatnosti: 11. 10. 2019

Dátum nadobudnutia vykonateľnosti:

Dátum vytvorenia doložky: 18. 01. 2021

Vytvoril: Ing. arch. Zuzana Kramárová

